

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de Catalunya

La qualitat,
garantia de millora.

La calidad,
garantía de mejora.

Quality, the assurance
of improvement.

© Agència per a la Qualitat del
Sistema Universitari de Catalunya

Via Laietana, 28, 5a planta
08003 Barcelona
Tel.: +34 93 268 89 50
Fax: +34 93 268 89 51

Dipòsit legal: B-5:226-2005

Català pàgina 3

Presentació
Història
Objectius i funcions
Valors
Organigrama
Activitats

Castellano página 13

Presentación
Historia
Objetivos y funciones
Valores
Organigrama
Actividades

English page 23

Introduction
History
Objectives and functions
Values
Organisation Chart
Activities

La qualitat,
garantia de millora.

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de Catalunya

Presentació

El ràpid desenvolupament dels sistemes universitaris durant la dècada de 1980, juntament amb un nou context caracteritzat pel canvi de model tecnològic, la internacionalització de les societats i la importància creixent del factor coneixement en el funcionament de les economies va fer que a mitjan anys noranta, i en consonància amb altres països europeus, arribés el moment d'establir processos per a l'assegurament i la millora de la qualitat universitària a Catalunya.

Així, l'any 1996 la Generalitat de Catalunya i les universitats públiques catalanes van crear el consorci Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya, que a partir de la Llei d'universitats de Catalunya de l'any 2003 ha adquirit noves atribucions i ha passat a denominar-se AQU Catalunya (Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya).

Actualment, gràcies a la tasca realitzada pel Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, per les universitats catalanes i per AQU Catalunya, podem afirmar que la cultura de la qualitat s'ha estès raonablement dins el conjunt del sistema universitari català. Aquest document té la voluntat de presentar AQU Catalunya, la seva estructura i els seus valors, alhora que vol donar a conèixer el conjunt d'activitats que desenvolupa, encaminades a consolidar l'assegurament i la millora de la qualitat de les universitats catalanes.

Història

El 26 de setembre de 1996 es va constituir, sota la figura jurídica d'un consorci entre la Generalitat de Catalunya i les universitats públiques catalanes, l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya, amb l'objectiu de promoure la millora de la qualitat en el sistema universitari català a través del seu principal instrument: l'avaluació institucional de la qualitat, principalment adreçada a les titulacions universitàries. La trajectòria del consorci Agència (1996-2003) va estar marcada per les etapes següents:

1996-1997

Constitució i establiment com a consorci.

1998-1999

Consolidació de les activitats d'avaluació; creixement i desenvolupament de l'organització interna i inici de la projecció externa, en especial en l'àmbit europeu.

2000-2001

Consolidació plena de l'organització; reconeixement extern de les activitats desenvolupades; prioritització de la innovació metodològica, i establiment de les bases per a la projecció futura amb l'aprovació d'un pla d'actuació 2001-2007 per a la millora del sistema universitari català.

2002-2003

Desenvolupament dels plans d'actuació; inici d'una nova entitat amb més atribucions.

En aquests set anys l'antic consorci Agència va centrar la seva activitat en l'avaluació de titulacions homologades a les universitats públiques (un total de 251), els resultats de les quals es recullen en els informes anuals. També va organitzar seminaris, trobades i tallers de reflexió i debat en col·laboració amb les universitats catalanes; va editar sis marcs generals, documents que reuneixen les bones pràctiques posades en funcionament per les universitats i les recomanacions fetes pels experts, i va elaborar, entre d'altres, el llibre *Educació superior i treball a Catalunya*, fruit de l'estudi sobre la inserció laboral dels graduats de les universitats públiques catalanes.

La Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya transforma el consorci Agència en una entitat de dret públic de la Generalitat de Catalunya que passa a denominar-se Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya). Alhora que manté l'herència de l'antic consorci, AQU Catalunya n'amplia els membres amb representants de les universitats privades, entre altres, i desenvolupa noves atribucions en els camps de l'avaluació de la qualitat i l'avaluació del professorat i la recerca.

Objectius i funcions

L'objectiu d'AQU Catalunya és l'avaluació, l'acreditació i la certificació de la qualitat en l'àmbit de les universitats i dels centres d'ensenyament superior de Catalunya.

D'acord amb la LUC, AQU Catalunya desenvolupa les funcions següents:

- L'avaluació dels ensenyaments conduents a l'obtenció dels títols oficials i propis que imparteixen les universitats i els centres docents d'ensenyament superior.
- La certificació de la qualitat dels ensenyaments, de la gestió i de les activitats de les universitats.
- L'acreditació dels ensenyaments en el marc de l'espai europeu de la qualitat.
- L'avaluació dels centres docents establerts a Catalunya que imparteixen ensenyaments conduents a l'obtenció de títols estrangers d'educació superior universitària.
- L'acreditació dels sistemes i els procediments d'avaluació de la qualitat de les universitats, incloent-hi els que es refereixen a la funció docent del professorat.
- L'emissió dels informes pertinents per a la contractació de professorat lector i professorat col·laborador.
- L'emissió de les acreditacions de recerca i de recerca avançada.
- L'avaluació de l'activitat desenvolupada pels investigadors i la valoració dels mèrits individuals de recerca del personal docent i investigador, funcionari i contractat, per a l'assignació de complements retributius, d'acord amb els articles 55 i 69 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.
- L'avaluació de l'activitat investigadora del personal docent i investigador de les universitats privades.
- La valoració dels mèrits individuals docents i de gestió del personal docent i investigador, funcionari i contractat, per a l'assignació de complements retributius d'acord amb els articles 55 i 69 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.
- L'avaluació de l'activitat docent del personal docent i investigador de les universitats privades.
- L'avaluació de les activitats, els programes, els serveis i la gestió de les universitats i dels centres d'ensenyament superior.
- La promoció de l'avaluació i de la comparació de criteris de qualitat en el marc europeu i internacional.
- L'elaboració d'estudis per a la millora i la innovació dels models d'avaluació, certificació i acreditació.
- L'emissió d'informes d'avaluació adreçats a les universitats, l'Administració educativa, els agents socials i la societat en general.
- L'assessorament a l'Administració educativa, les universitats i altres institucions en l'àmbit propi de les seves funcions.
- L'establiment de vincles de cooperació i col·laboració amb altres agències estatals, autonòmiques i internacionals que tinguin atribuïdes funcions d'avaluació, acreditació i certificació.
- Les tasques que li siguin encarregades pel DURSI i per les universitats, mitjançant conveni i la resta de funcions que li atribueix la LUC, els estatus d'AQU Catalunya i l'altre normativa vigent.

Valors

AQU Catalunya du a terme la seva activitat guiada per una sèrie de valors que ressalten la seva implicació amb la millora de la qualitat. Els valors d'AQU Catalunya són:

- Entendre la qualitat com una manera de fer i de treballar millor. AQU Catalunya va ser la primera agència certificada per la norma ISO 9000.
- Innovar contínuament tant metodologies com processos.
- Tenir un enfocament europeu pel que fa a les activitats realitzades de manera que permetin integrar al més còmodament possible el sistema universitari català a l'Espai europeu d'educació superior (EEES).
- Assegurar la màxima transparència, objectivitat, imparcialitat i equanimitat pel que fa als serveis que presta. Es garanteixen als usuaris dels serveis d'AQU Catalunya els drets d'informació, d'atenció directa i personalitzada i de formulació de reclamacions, queixes i suggeriments en relació amb els serveis que es presten. La manera d'actuar d'AQU Catalunya queda recollida en el seu Codi ètic, aprovat pel Consell de Direcció.
- Fomentar la cooperació entre les universitats, l'Administració i AQU Catalunya per tal de generar el màxim valor afegit.
- Fomentar la cooperació amb altres agències i organismes nacionals i internacionals que tenen la mateixa finalitat.
- Treballar a través d'una xarxa d'experts en temes relacionats amb la qualitat universitària que permeti el ràpid desenvolupament de coneixement i la promoció de la cultura de la qualitat en tot el sistema universitari català.

Òrgans de govern

1 President/a:

Vetlla per l'assoliment dels objectius assignats a AQU Catalunya, n'exerceix la representació institucional i informa el Govern i el Parlament sobre la seva activitat.

2 Consell de Direcció:

És l'òrgan superior d'AQU Catalunya i està format pels rectors de les universitats catalanes, pels presidents dels consells socials de les universitats públiques, per representants del DURSI i per persones independents del món acadèmic. El Consell de Direcció és l'òrgan encarregat d'establir les polítiques i els objectius estratègics i d'aprovar la gestió econòmica d'AQU Catalunya, i pot actuar en ple o en Comissió Permanent.

3 Director/a:

Assumeix la direcció d'AQU Catalunya i la representació plena del Consell de Direcció en relació amb l'execució dels acords que adopti aquest òrgan. El director/a dirigeix, organitza, gestiona i inspecciona els serveis d'AQU d'acord amb les directrius del Consell de Direcció. La direcció rep el suport dels òrgans consultius permanents d'AQU Catalunya, que permeten una millor coordinació interuniversitària de les activitats que es duen a terme. Els òrgans consultius permanents inclouen els comitès de vicerectors de qualitat, de professorat i d'estudiantat, i les reunions amb representants dels consells socials així com amb els responsables de les unitats tècniques de qualitat de les universitats. Per dur a terme les activitats d'AQU Catalunya s'han creat dues àrees funcionals: l'àrea d'avaluació de la qualitat i l'àrea de professorat i recerca, i dues àrees transversals a tota l'organització: l'àrea de planificació i comunicació i l'àrea d'administració.

Òrgans d'avaluació

4 Comissió d'Avaluació de la Qualitat:

Té atribucions pel que fa a l'avaluació, l'acreditació i la certificació en l'àmbit de les titulacions, activitats, centres i sistemes i processos d'avaluació de la qualitat. Per al bon exercici de les seves funcions, aquesta comissió ha constituït tres comissions específiques:

a Comissió Específica per a l'Avaluació de les Titulacions i Programes:

És responsable de l'avaluació dels ensenyaments conduents a l'obtenció dels títols oficials i propis que imparteixen les universitats i els centres docents d'ensenyament superior, així com de la certificació de la qualitat dels ensenyaments, de l'acreditació dels ensenyaments en el marc de l'espai europeu de la qualitat, i de l'emissió dels corresponents informes de resultats.

b Comissió Específica per a l'Avaluació de la Qualitat dels Centres i Activitats Universitaris:

És responsable, entre altres qüestions, de l'avaluació dels centres docents establerts a Catalunya que imparteixen ensenyaments conduents a l'obtenció de títols estrangers d'educació superior universitària; l'acreditació dels sistemes i els procediments d'avaluació de la qualitat de les universitats, excepte els que es refereixen a la funció docent del professorat, i l'avaluació de les activitats, els processos, els serveis i la gestió de les universitats i dels centres d'ensenyament superior.

c Comissió Específica per a la Valoració dels Mèrits i Activitats Individuals:

És responsable de la valoració dels mèrits individuals docents i de gestió del personal docent i investigador, funcionari i contractat, per a l'assignació dels complements retributius d'acord amb els articles 55 i 69 de la LOU; l'acreditació dels sistemes i els procediments d'avaluació de la qualitat de les universitats que es refereixen a la funció docent del professorat, i l'emissió d'informes de valoració i d'avaluació dels mèrits individuals i de certificació de l'activitat docent del professorat universitari.

5 Comissió d'Avaluació de la Recerca:

Té atribucions en l'emissió d'acreditacions de recerca i de recerca avançada, que, a banda del reconeixement a la tasca investigadora, són necessàries per a la contractació de les categories de professorat agregat i catedràtic per part de les universitats catalanes; en l'avaluació de l'activitat dels investigadors/res, i en la valoració dels mèrits individuals investigadors del personal docent investigador funcionari i contractat. Per a l'exercici de les seves funcions, s'han creat sis comissions per a cada nivell: d'Humanitats, de Ciències Socials, de Ciències Mèdiques i de la Salut, de Ciències Experimentals, de Ciències de la Vida i d'Enginyeria i Arquitectura.

6 Comissió de Professorat Lector i Professorat Col·laborador:

Té atribucions en l'emissió dels informes previs per a la contractació de professorat en les categories de professorat lector i professorat col·laborador per part de les universitats públiques catalanes. Per a l'exercici de les seves funcions, s'han creat sis comissions específiques per a cadascun dels àmbits de coneixement: d'Humanitats, de Ciències Socials, de Ciències Mèdiques i de la Salut, de Ciències Experimentals, de Ciències de la Vida i d'Enginyeria i Arquitectura.

Òrgans de govern

Comissió Permanent

1 President/a

2 Consell de Direcció

3 Director/a

Òrgans consultius i de cooperació:

Comissions de Vicerectors
(qualitat, professorat, estudiantat
i ordenació acadèmica, etc.)

Consells socials

Unitats tècniques

Unitat operativa:

Assessors i coordinadors

Col·laboradors

Avaluació de la Qualitat

Professorat i Recerca

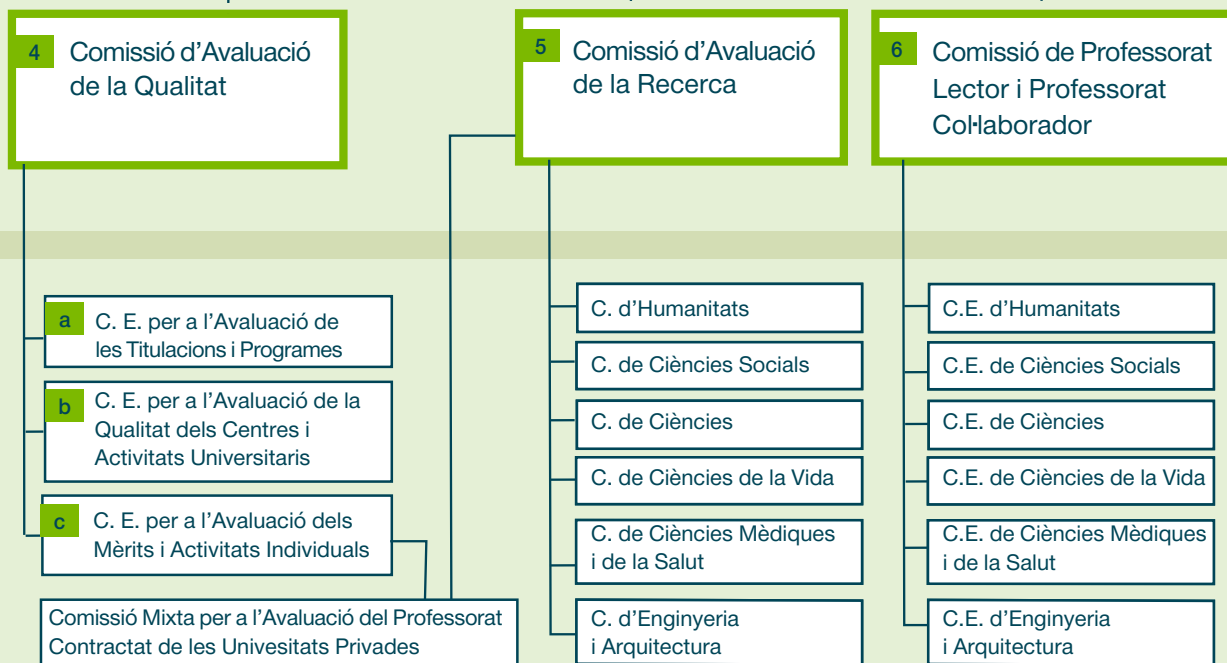
Planificació i Comunicació

Administració

La LUC ha distingit dos tipus d'òrgans a partir dels quals AQU Catalunya ha de treballar: els òrgans de govern i els òrgans d'avaluació. A fi de mantenir la seva total independència, les decisions dels òrgans d'avaluació no estan vinculades als òrgans de govern.

Organigrama

Òrgans d'avaluació

Activitats

Avaluació de la qualitat

El treball que AQU Catalunya du a terme en el marc de l'avaluació de la qualitat s'estructura en cinc línies d'actuació:

La qualitat dels programes de formació

En aquest àmbit, l'objectiu és dur a terme avaluacions de la qualitat i seguiments de plans de millora en els ensenyaments, així com vetllar per la correcta integració d'aquests ensenyaments en l'Espai europeu d'educació superior (EEES). És per això que AQU Catalunya desenvolupa programes que donen continuïtat a les avaluacions d'ensenyaments realitzades; programes adreçats a impulsar el disseny dels nous plans d'estudis, més enllà del canvi formal, en el marc de l'espai europeu; programes dirigits a l'avaluació i al disseny de nous màsters europeus; programes enfocats a la realització dels seguiments dels plans de millora i de l'adaptació de titulacions a l'EEES; programes dirigits a l'acreditació de títols propis i programes enfocats a l'avaluació d'ensenyaments impartits a distància i a través d'Internet.

La qualitat de les institucions docents i dels centres de recerca

AQU Catalunya disposa d'un mètode d'avaluació que facilita l'autorització per a l'establiment de centres docents que ofereixen ensenyaments conduents a l'obtenció de títols atorgats per una institució estrangera, i treballa en la valoració de la idoneïtat dels centres adscrits. També desenvolupa metodologia per a l'avaluació de centres de recerca amb la voluntat d'impulsar la implantació de sistemes de qualitat en aquests centres.

Informe anual d'avaluació

Amb l'objectiu de retre comptes dels resultats de les avaluacions realitzades, AQU Catalunya elabora un informe anual on es recullen les principals dades i informacions que s'obtenen a partir dels processos d'avaluació de la qualitat, tant de les titulacions com de les institucions. La pertinent difusió d'aquest informe es du a terme a tot el sistema universitari català.

L'impacte de la formació

Per tal de mesurar l'impacte de la formació, AQU Catalunya impulsa estudis i informes, com ara l'avaluació de la inserció dels graduats universitaris en el món laboral o l'avaluació de la qualitat de la formació des de la perspectiva dels empleadors, entès com a punt de partida per millorar la col·laboració mútua amb els sectors econòmics i professionals en el camp de l'avaluació de la qualitat de la formació universitària.

L'elaboració d'estudis i informes

instruments i procediments, AQU Catalunya elabora diferents estudis adreçats a les universitats, l'Administració educativa, els agents socials i la societat en general. En aquest sentit, AQU Catalunya també es caracteritza per desenvolupar les seves activitats en comissions de treball específiques formades per experts del món universitari, els resultats de les quals són estudis, treballs tècnics i marcs generals. Una de les prioritats en aquest àmbit és promoure la participació dels estudiants en els processos d'avaluació dels ensenyaments universitaris, d'acord amb el Comunicat de Berlín referit a l'Espai europeu d'educació superior.

Avaluació del professorat i recerca

Les activitats que AQU Catalunya realitza en el camp de l'avaluació del professorat de les universitats a Catalunya s'estructuren en cinc grans blocs:

L'avaluació del professorat lector i col·laborador

S'estableixen i planifiquen les convocatòries dels informes previs a la contractació de professorat lector i col·laborador per part de les universitats públiques catalanes i l'establiment i planificació dels procediments de resolució dels recursos corresponents a les diferents convocatòries.

Les acreditacions de recerca i de recerca avançada

Les acreditacions de recerca i recerca avançada reconeixen i prestigien l'activitat investigadora, a més de ser un requisit imprescindible per a tots aquells professors que vulguin accedir a les categories contractuals de professorat agregat i catedràtic a les universitats públiques. En aquest àmbit, AQU Catalunya estableix i planifica les convocatòries de les emissions d'acreditació de recerca i recerca avançada i estableix i planifica els procediments de resolució dels recursos corresponents a les diferents convocatòries.

L'avaluació del personal docent de les universitats privades

AQU Catalunya estableix, a través de convenis amb les universitats privades, l'avaluació docent i investigadora del professorat contractat a les universitats privades.

L'avaluació dels mèrits docents del professorat

AQU Catalunya certifica els mecanismes que les universitats utilitzen per avaluar la qualitat dels mèrits docents del professorat universitari. Conjuntament amb el programa de certificació del model d'avaluació de professorat, té establert el procediment per a l'emissió de certificats de l'activitat docent per a aquells professors que estiguin en possessió d'una acreditació de recerca i/o recerca avançada emesa per AQU Catalunya, d'acord amb l'article 47.3 de la LUC.

Cooperació metodològica en l'avaluació de la recerca

AQU Catalunya col·labora, juntament amb les institucions de l'àmbit català que ja hi treballen, en tot allò que es consideri convenient per millorar els procediments i les metodologies d'avaluació de la recerca.

Projecció europea i internacional, i intercanvi

Amb l'objectiu de garantir l'actualització constant dels seus serveis i la integració del sistema universitari català en l'EEES, AQU Catalunya treballa en clau europea. Prioritza la projecció internacional i l'intercanvi d'experiències i coneixements amb diferents institucions del mateix àmbit d'actuació d'acord amb les línies d'actuació següents:

Promoció i cooperació internacional en qualitat

En l'àmbit europeu i internacional, AQU Catalunya coopera estretament amb l'ENQA (European Network for Quality Assurance in Higher Education, la xarxa europea d'agències), de la qual és membre fundador; amb l'INQAAHE (International Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education), i en projectes específics principalment finançats per la Unió Europea (TEMPUS, SÒCRATES, LEONARDO). Els fruits d'aquesta cooperació els comparteix amb les universitats i l'Administració catalanes per tal de desenvolupar un treball conjunt i promoure activitats orientades a la millora de la qualitat del sistema universitari català i a la seva integració a l'Espai europeu d'educació superior. Així mateix, col·labora en les reunions del grup d'agències autonòmiques d'avaluació de la qualitat i de l'ANECA (Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación).

Intercanvi

A fi de facilitar l'intercanvi d'experiències i de coneixements, AQU Catalunya promou la realització de tallers de reflexió i debat amb les universitats catalanes, les comunitats autònomes, l'ENQA i altres entitats, als quals s'acostuma a convidar persones d'altres països per fomentar el coneixement sobre altres situacions i, també, per avançar en l'EEES.

Comunicació i difusió d'activitats

AQU Catalunya ofereix a la comunitat universitària i a la societat en general tota la informació que fa referència a les seves activitats a fi de fomentar l'orientació vers la qualitat i aquells altres temes que per la seva transcendència és necessari donar a conèixer a tothom. Per això potencia la comunicació i la difusió gratuïta de les publicacions:

Comunicació

Per tal de fomentar el coneixement de les activitats que realitza en el sistema universitari català i mantenir-lo permanentment informat, AQU Catalunya disposa del web www.aqucatalunya.org; edita un butlletí trimestral, en suport paper i suport digital, i elabora un butlletí mensual digital que recopila les principals notícies del mes, *AQU NOTÍCIES*.

Publicacions

AQU Catalunya edita i distribueix diferents línies de publicacions: informes anuals, que tenen com a objectiu retre comptes a la societat sobre els resultats de les avaluacions realitzades; marcs generals, que recullen i sistematitzen les bones pràctiques en àmbits estratègics i es distribueixen a tota la comunitat universitària; monografies específiques sobre temes d'especial interès en l'àmbit de la qualitat universitària; publicacions dels tallers de reflexió i debat organitzats per AQU Catalunya, i, finalment, altres documents que sorgeixen i que estiguin vinculats a la tasca d'AQU Catalunya.

